

Afname in perceptie van foetale bewegingen door zwangere wordt minder-leven-voelen genoemd.

Bij foetale sterfte meldt 55% van de vrouwen 'minder leven' in de periode voor het vaststellen van deze sterfte. Tijd tussen gegeneraliseerde foetale bewegingen  $> 37^{0/7}$  weken bedraagt maximaal 75 minuten. Slaapfase van normale, gezonde foetus duurt zelden langer dan 90 minuten. In liggende houding neemt de zwangere foetale beweging het beste waar.

**Wanneer moet cliënt contact zoeken?**

- direct bij afname/afwezigheid van foetale bewegingen  $\geq 28^{0/7}$  weken
- als  $\geq 28^{0/7}$  weken onzekerheid bestond over het voelen van foetale bewegingen en na 2 uren in linkerzijligging zijn  $< 10$  bewegingen gevoeld

**Wat te doen wanneer 'minder leven' wordt gemeld?**

$< 24^{0/7}$  weken

- toon foetale hartactie aan
- doe een zwangerschapscontrole

$24^{0/7}$ – $28^{0/7}$  weken

- toon foetale hartactie aan
- evalueer risico op foetale strefte
  - bij negatieve discrepantie: echoscopische evaluatie van foetus

$\geq 28^{0/7}$  weken

- sluit foetale sterfte uit
- verwijs naar tweede lijn

**Wat wordt gedaan in tweede lijn?**

- uitsluiten van foetale sterfte
- uitsluiten van foetale nood door maken van cardiotocogram
  - wanneer 80 minuten geen acceleratie wordt geregistreerd en zwangerschapsduur is  $\geq 37^{0/7}$  weken dan is foetale nood waarschijnlijk
- maternale bloeddrukmeting en onderzoek van uterusgrootte
- onderzoek van maternaal bloed en urine
- echoscopisch onderzoek van foetale grootte en vruchtwaterhoeveelheid
- onderzoek naar risicofactoren voor foetale groeirestrictie en sterfte

Als bovenstaande controles normaal zijn en moeder voelt weer kindsbewegingen wordt ze terug verwezen naar de 1<sup>e</sup> lijn.

Bij goede controles maar persisterend minder leven wordt de volgende dag nogmaals een CTG gemaakt. Bij persisterend of herhaaldelijk minder leven blijft moeder onder zorg in de 2<sup>e</sup> lijn.